

Objaśnienia podatkowe w sprawie zatrudnienia pomocników w rolnictwie

Informujemy o ukazaniu się na portalu podatkowym „podatki.gov.pl”, objaśnienia podatkowego, które dotyczy obowiązków ciążących na rolnikach jako podmiotach wypłacających należności z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach.

Objaśnienia z upoważnienia Ministra Finansów zamieścił podsekretarz stanu, Filip Światała. Zainteresowanych zachęcamy do lektury poniższego tekstu lub odwiedzin następujących internetowych adresów:

- Ministerstwo Finansów <https://www.podatki.gov.pl/>.
- Bezpośredni link do objaśnienia podatkowego <https://www.podatki.gov.pl/pit/wyjasnienia-pit/objasnienia-podatkowe/>

1. Czego dotyczą objaśnienia?

Objaśnienia dotyczą obowiązków ciążących na rolnikach, jako podmiotach wypłacających należności z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach, na gruncie przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”.

2. Podstawa prawna i cel zmian

Z dniem 18 maja 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 858), która wprowadziła do polskiego porządku prawnego nowy rodzaj umowy – umowę o pomocy przy zbiorach.

Z kolei od 1 stycznia 2019 r. obowiązuje ustawa z dnia 4 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2126), na mocy której zostały zmienione zasady przesyłania przez podmioty zobowiązane informacji i deklaracji urzędом skarbowym.

Celem objaśnień jest przedstawienie obowiązków ciążących na rolnikach, jako na podmiotach wypłacających należności z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach, regulowanych przepisami ustawy PIT.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 91a ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2017 r. poz. 2336, z późn. zm.) przez umowę o pomocy przy zbiorach pomocnik rolnika zobowiązuje się do świadczenia pomocy przy zbiorach produktów rolnych należących do sektora, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. f, i oraz n rozporządzenia Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.), a także pozostałych ziół i roślin zielarskich. Kolejne przepisy zawarte w rozdziale a tej ustawy określają szczegółowe warunki, które muszą zostać spełnione, aby dany stosunek prawny stanowił umowę o pomocy przy zbiorach.

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy PIT dochody uzyskane z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach są zakwalifikowane do tzw. przychodów z innych źródeł i jako takie podlegają opodatkowaniu według skali podatkowej. Stosownie do art. 24 ust. 21 ustawy PIT dochodem z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach jest przychód otrzymany z tego tytułu bez pomniejszenia o koszty jego uzyskania.

W przypadku wypłaty należności na rzecz osoby, która nie posiada w Polsce miejsca zamieszkania dla celów podatkowych (tzn. podlega ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu), opodatkowanie dochodów z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach następuje z uwzględnieniem zawartych przez Polskę umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Uwaga! W każdym przypadku zawarcia umowy o pomocy przy zbiorach z osobą, która nie posiada w Polsce miejsca zamieszkania dla celów podatkowych (nierezydentem), należy zapoznać się z odpowiednimi zapisami właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej między Polską a państwem rezydencji podatkowej tej osoby.

W toku prac legislacyjnych nad ustawą wprowadzającą do porządku prawnego umowę o pomocy przy zbiorach najczęściej pytano o obowiązki ciążące na rolnikach, którzy zawrą umowę z pomocnikami z Ukrainy lub Białorusi. W związku z tym, w dalszej części objaśnień, przedstawiono zasady dotyczące nierezydentów pochodzących z tych dwóch krajów, przyjmując, że jest to najliczniejsza grupa pomocników pracujących w Polsce przy zbiorach.

Na gruncie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych przez Polskę z Ukrainą i Białorusią, należności wypłacane z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach zaliczane są do kategorii tzw. innych dochodów, uregulowanych w art. 21 danej umowy.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ww. umów, części dochodu osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, bez względu na to, skąd one pochodzą, a które nie zostały wymienione w poprzednich artykułach umowy, podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.

Oznacza to, iż dochód uzyskany na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach przez osobę mającą miejsce zamieszkania na Ukrainie lub w Białorusi, podlega opodatkowaniu wyłącznie na Ukrainie lub w Białorusi, zatem w Polsce jest zwolniony z opodatkowania.

Od powyższej zasady, art. 21 ust. 2 ww. umów przewiduje wyjątek. Jeżeli osoba, która nie jest polskim rezydentem podatkowym, wykonuje działalność zarobkową przez zakład lub stałą placówkę położoną w Polsce i gdy prawa lub dobra, z których tytułu wypłacany jest dochód, są rzeczywiście związane z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki, to dochód ten może być opodatkowany w Polsce.

W takim przypadku, należności wypłacone na mocy umowy o pomocy przy zbiorach na rzecz osoby posiadającej zakład lub stałą placówkę w Polsce, podlegają opodatkowaniu w Polsce, zgodnie z wyżej wskazanymi przepisami ustawy PIT.

Na podstawie art. 42a ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy PIT, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2019 r., rolnik, który dokonuje wypłaty wynagrodzenia z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach, jest obowiązany sporządzić informację według ustalonego wzoru o wysokości przychodów i przesłać ją podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika wykonuje swoje zadania, a w przypadku podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2a, urzędowi skarbowemu, przy pomocy którego

naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych wykonuje swoje zadania. *(Określony na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie właściwości organów podatkowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 122 oraz z 2018 r. poz. 480).*

Zatem rolnik, który dokonał wypłaty wynagrodzenia z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach nie jest zobowiązany do poboru zaliczek na podatek dochodowy w trakcie roku podatkowego, a jedynie po jego zakończeniu jest obowiązany do sporządzenia i przesłania właściwej informacji podatkownikowi i urzędowi skarbowemu.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie określenia niektórych wzorów oświadczeń, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 2237) informacją, którą od 1 stycznia 2019 r. składa rolnik jest formularz PIT-11. Wypłacone wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę należy wykazać w Części F „Informacja o wysokości przychodów, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy” w pozycji 74.

Należy jednak wskazać, że jeżeli wypłata wynagrodzenia następuje na rzecz osoby mającej miejsce zamieszkania zagranicą i dochód ten nie podlega opodatkowaniu w Polsce zgodnie z postanowieniami właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, to na rolniku nie spoczywa obowiązek sporządzenia i przesłania informacji PIT-11.

Przykład 1.

Rolnik zawarł umowę o pomocy przy zbiorach, ale pomocnik przed wypłatą wynagrodzenia zrezygnował z pracy.

W takiej sytuacji na rolniku nie ciążyą żadne obowiązki na gruncie przepisów ustawy PIT.

Przykład 2.

Rolnik zawarł umowę o pomocy przy zbiorach i wypłacił polskiemu pomocnikowi wynagrodzenie. Rolnik nie jest zobowiązany do poboru zaliczki na podatek dochodowy, a jedynie do sporządzenia i przesłania pomocnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania pomocnika, formularza PIT-11, wykazując wysokość wypłaconego wynagrodzenia w poz. 74.

Przykład 3.

Rolnik zawarł umowę o pomocy przy zbiorach z osobą mającą miejsce zamieszkania na Ukrainie. Na podstawie umowy rolnik wypłacił cudzoziemcowi wynagrodzenie. Cudzoziemiec nie prowadzi działalności w Polsce za pomocą zakładu lub stałej placówki.

Rolnik nie jest zobowiązany do poboru zaliczki na podatek dochodowy oraz nie jest zobowiązany do sporządzenia i przesłania pomocnikowi oraz urzędowi skarbowemu formularza PIT-11.

Na podstawie obowiązującego od 1 stycznia 2019 r. art. 42g ust. 1 ustawy PIT rolnik, który jest obowiązany do sporządzenia informacji PIT-11, przesyła ją:

- 1) urzędowi skarbowemu – w terminie do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym;
- 2) podatkownikowi – w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym.

Zgodnie z ust. 2 tego przepisu w przypadku zaprzestania prowadzenia działalności przed upływem ww. terminów obowiązek przesłania informacji jest wykonywany nie później niż w dniu zaprzestania prowadzenia działalności.

Z kolei art. 45ba ustawy PIT, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2019 r., nakłada obowiązek przesłania urzędowi skarbowemu sporządzonej informacji za pomocą środków

komunikacji elektronicznej, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej. Należy podkreślić, że przepisy ustawy PIT nie regulują sposobu przesyłania informacji PIT-11 pomocnikom. W związku z tym rolnik może przesłać informację PIT-11 pomocnikowi w dowolny sposób, niemniej jednak dla celów dowodowych warto, aby rolnik uzyskał potwierdzenie dostarczenia tej informacji podatnikowi.

Uwaga! W składanej informacji rolnik nie jest zobowiązany do wykazania wartości wyżywienia i zakwaterowania zapewnionego nieodpłatnie pomocnikowi rolnika, gdyż świadczenia te zwolnione są z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 144 ustawy PIT.

Z upoważnienia Ministra Finansów

Podsekretarz stanu

Filip Świła